

TMTE

Magyar
Könyvűipari
Szövetség

**Felmérés a hazai könnyűipar
– elsősorban a textil és ruházati szektor –
érintettségéről a koronavírus járvány
kapcsán**

Készült:
2020.04.06.

ELŐSZÓ

A **Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület (TMTE)**,

a

Magyar Könnyűipari Szövetséggel (MKSZ)

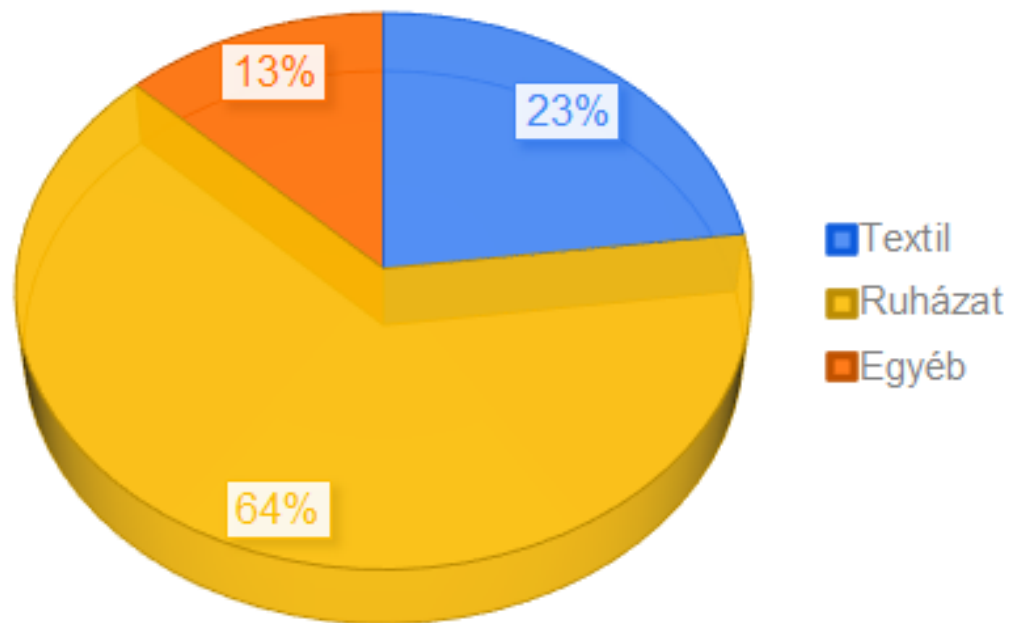
közösen, 2020. március második felében felmérést készített a koronavírus-járvány – elsősorban - a **textil- és ruházati szektor** vállalkozásaira gyakorolt hatásáról.

Jelen összefoglaló, a **2020. március 23-28.** közötti időszakban beérkezett válaszok alapján készült és nem reprezentatív.

2.

ÁLTALÁNOS ADATOK (1.)

VÁLASZADÓK ÁGAZAT SZERINT

87 VÁLASZADÓ

Egyéb:

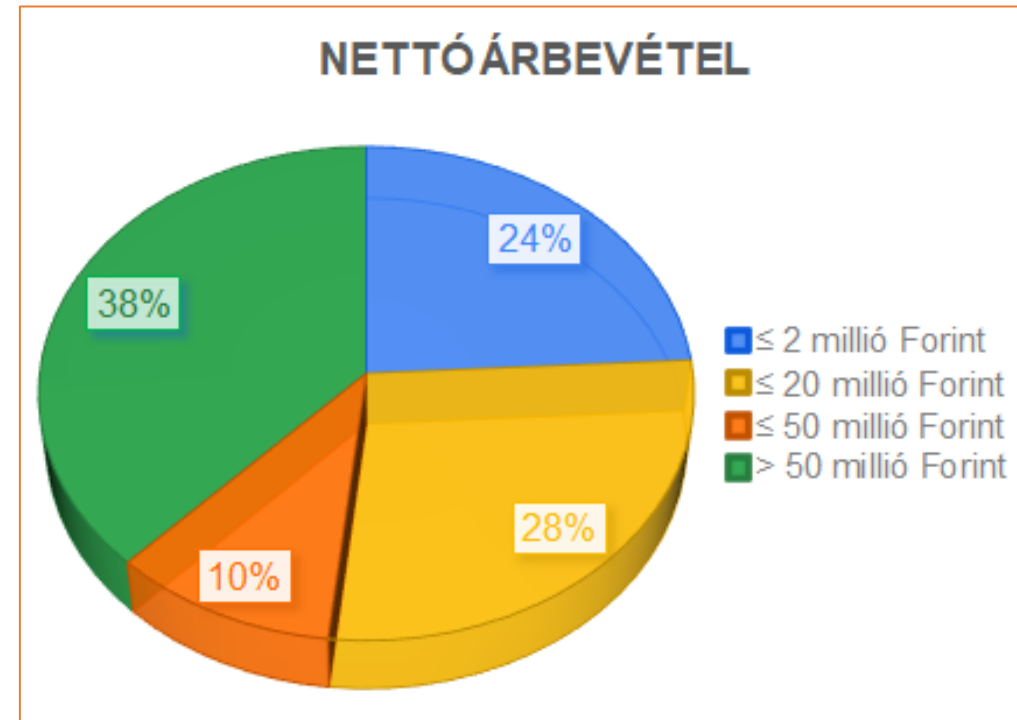
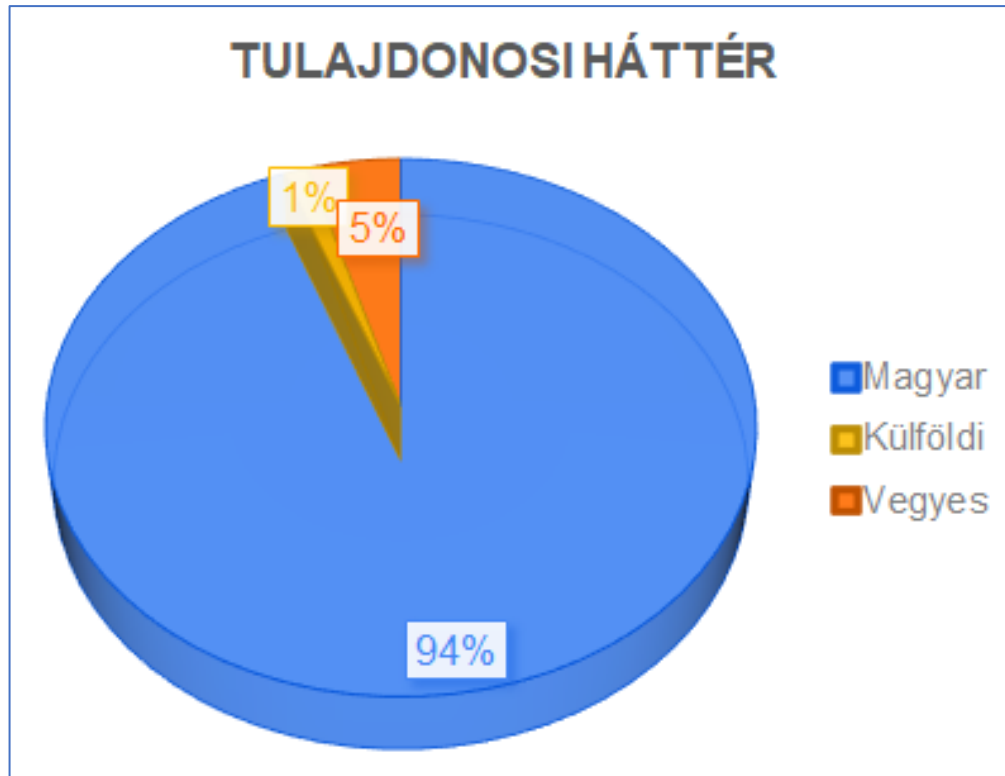
- Munkavédelmi lábbeli, kesztyű gyártása
- Bőrtermék gyártása
- Reklám berendezések varrása
- Gépkereskedelem
- Ékszer bőr alapanyagból
- Divatékszer tervezés, gyártás
- Bördíszmű (táska) gyártás
- Textiltisztítás
- Paszomány, gomb gyártás
- Táska, kiegészítők gyártása
- Kényelmi cipő gyártás

TMTE

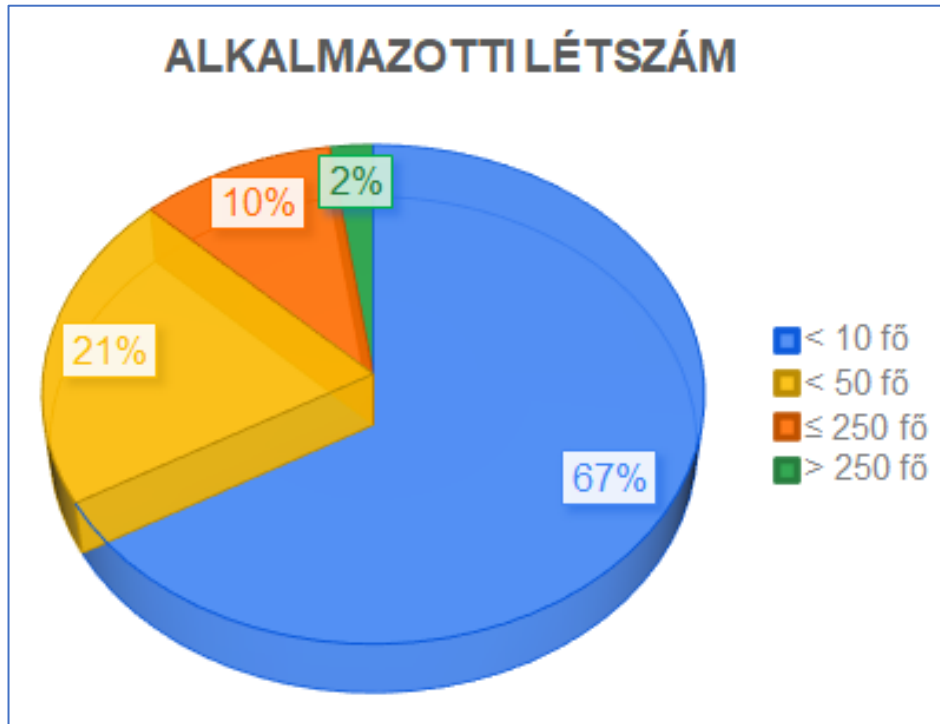
„Koronavírus” felmérés 2020.03.

ÁLTALÁNOS ADATOK (2.)

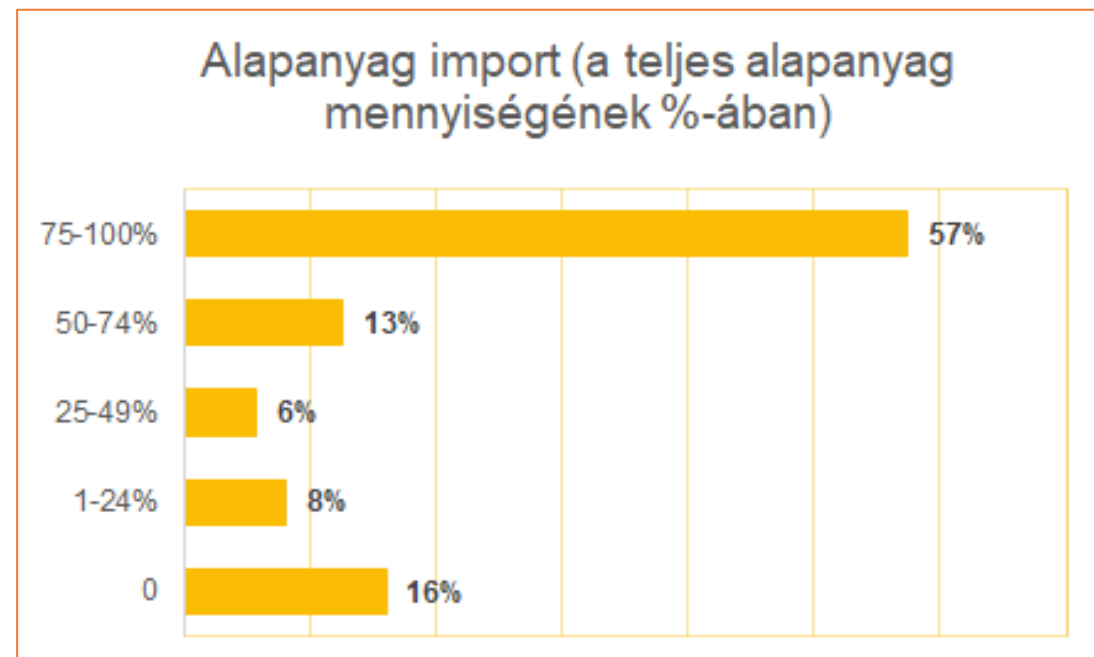

4.

ÁLTALÁNOS ADATOK (3.)

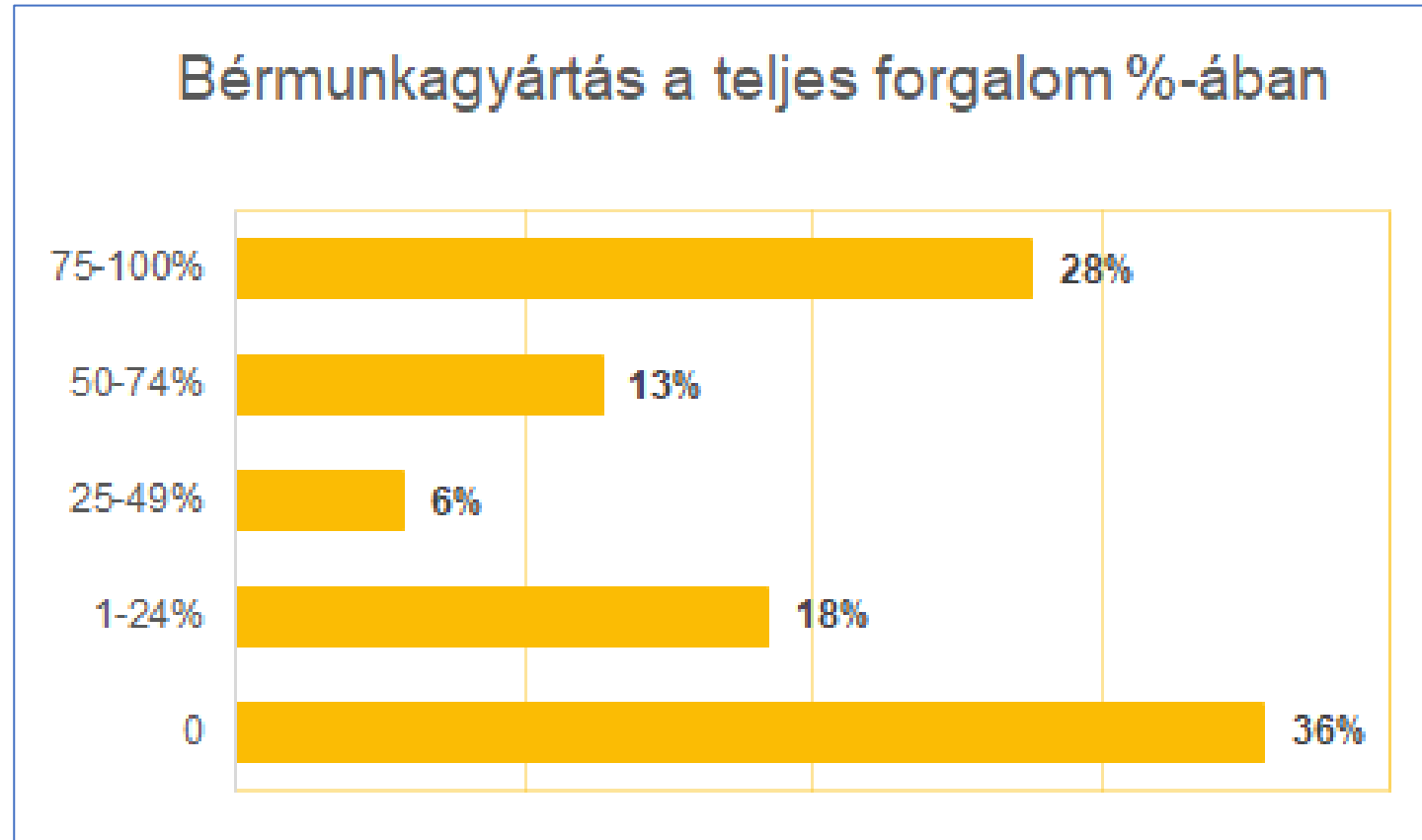

VÁLLALKOZÁSOK NEMZETKÖZI KITETTSÉGE (1.)

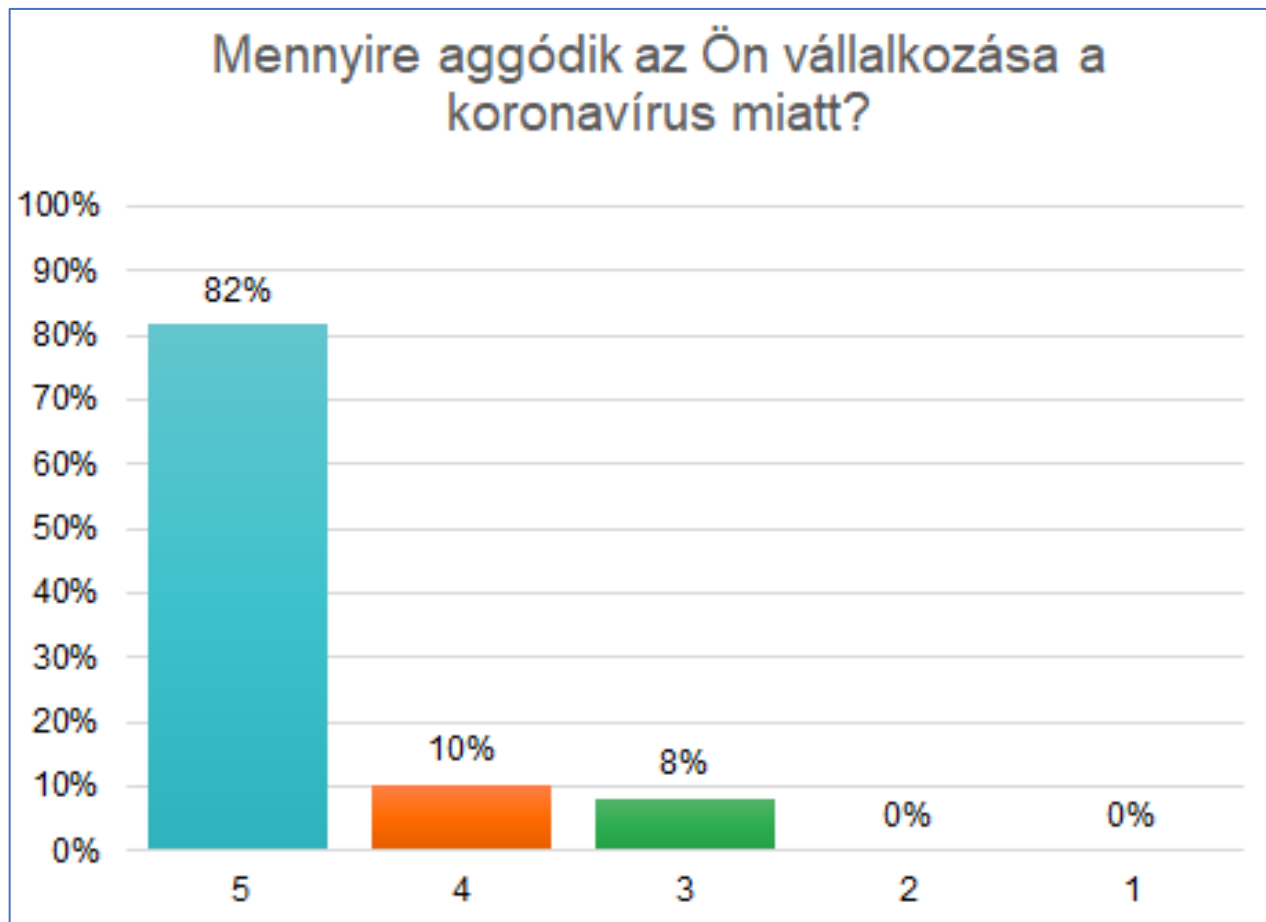
6.

VÁLLALKOZÁSOK NEMZETKÖZI KITETTSÉGE (2.)

7.

VÁLLALKOZÁSOK ÉRINTETTSÉGE

**A VÁLLALKOZÁSOK
92%-ÁT SÚLYOSAN, VAGY
NAGYON SÚLYOSAN ÉRINTI
A JÁRVÁNY HELYZET**

8.

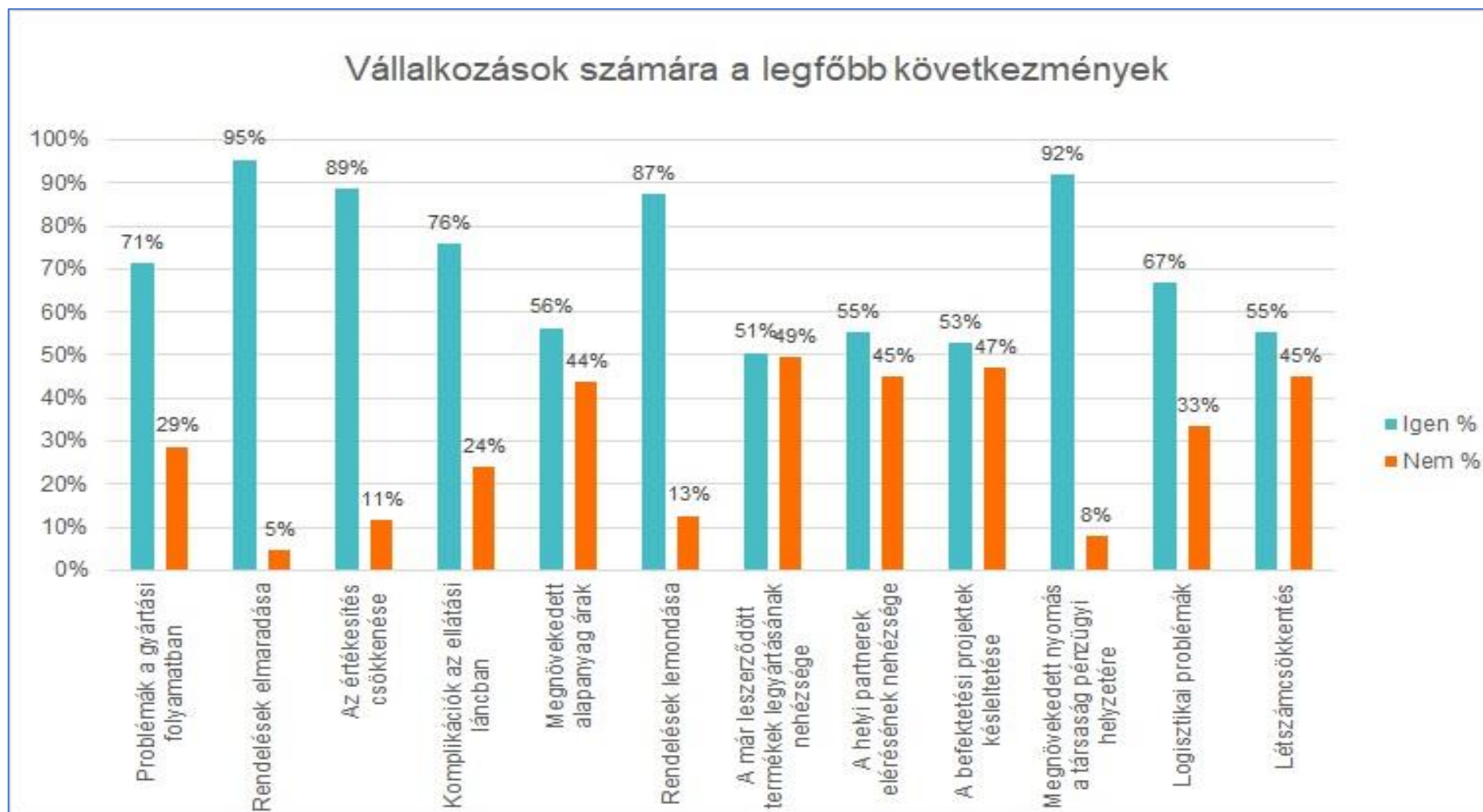
TMTE

„Koronavírus” felmérés 2020.03.

LEGFŐBB KÖVETKEZMÉNYEK (1.)

9.

TMTE

„Koronavírus” felmérés 2020.03.

LEGFŐBB KÖVETKEZMÉNYEK (2).

További válaszok:

- Nem fizetnek a vevők a megvett áruért, az ÁFÁ-t meg kell finanszírozni.
- Már megrendelt és legyártott termékek átvétele és kifizetése leállt.
- Az emberek nem divattáskát hanem élelmiszert vásárolnak, ezért a leállás 100%-os sajnós.
- Nem szeretnék a létszámot csökkenteni.
- A rendelések visszamondása miatt 0 Ft bevétel az elkövetkezendő időszakban és elvégzett munkák ki nem fizetése felénk.
- Szerződött partnerek megrendelése 0%, mivel a vendéglátási kört szolgáljuk ki.
- Likviditási probléma.
- A hazai piac elvesztése a bevásárlóközpontok zárva tartása (saját üzletek bezárása) miatt.
- Pályázatok eltolódása, fesztiválok, vásárok elmaradása, nem kivitelezhető reklámfotózások
- Hónapokig elmaradnak a rendezvények, előadások, ha lesznek is, az elmaradókat pótolják. Nem lesz új megrendelés.

További válaszok:

- Már nem kapunk munkát senkitől.
- Egyedül vagyok.
- Csőd.
- Teljesen megszűnt a vállalkozásom fenntartása. Lemondták az összes megrendelésemet, és az üzletek 2 hónapig biztosan nem is lesznek nyitva, ahová ruhákat gyártok. Utána sem számítunk nagyon forgalomra.
- Megrendelésre és RENDEZVÉNYEKEN értékesítem viseleteimet.... a rendezvények elmaradtak. Mire lett volna a vállalkozásnak bevétele addigra jött a járvány.
- A dolgozók betegsége miatt be kell zárni a varrodát. A vállalkozás fizetés képtelenné válik
- Minden megrendelésünket visszamondták, a jövőbenieket törölték. Kilátástalan a helyzetünk
- Magas kintlévőség mellett a probléma nem áthidalható
- A ruházati kereskedelemben, a szereplők jelentős számának összeomlása
- Félünk a megrendelések lemondásától.

10.

TMTE

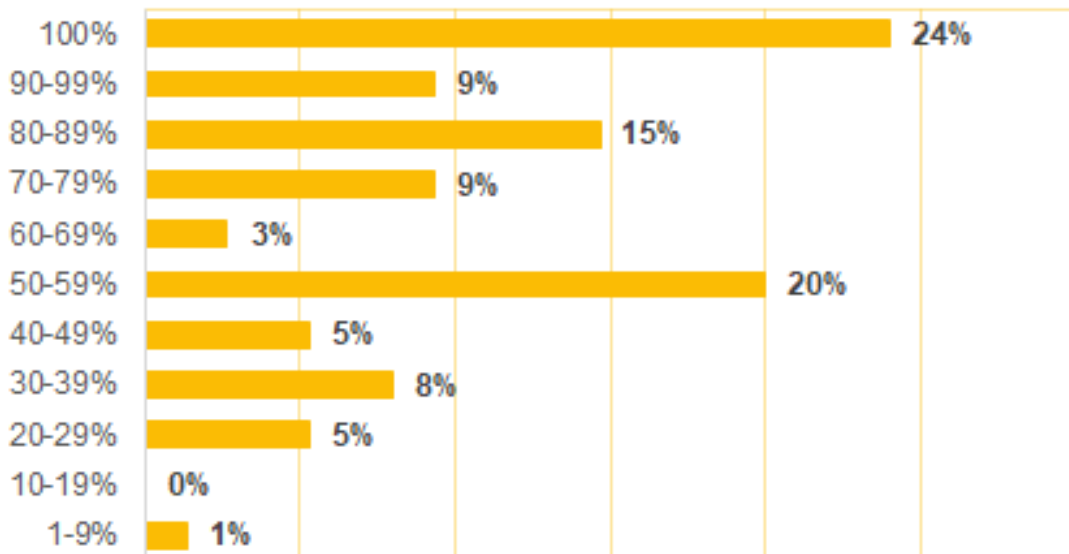
„Koronavírus” felmérés 2020.03.

Magyar
Könnyűipari
Szövetség

LEGFŐBB KÖVETKEZMÉNYEK (3).

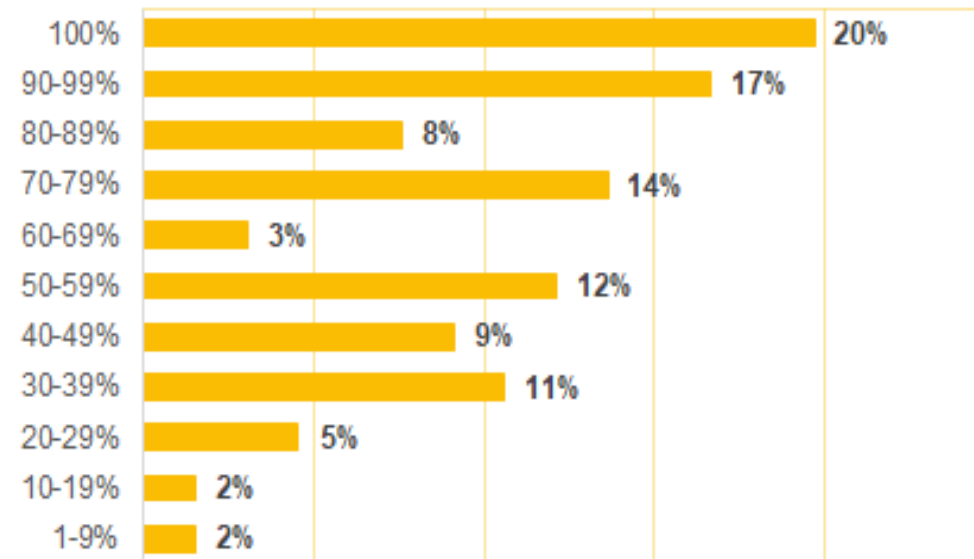
Várható csökkenés a **termelésben** (%) 75 válasz

**A VÁLLALKOZÁSOK 74%-A
50% FELETTI CSÖKKENÉST, KÖZÜLÜK
20%, A TERMÉKÉRTÉKESÍTÉSI
LEHETŐSÉGEK TELJES MEGSZÚNÉSÉT
JELEZTE**

**A VÁLLALKOZÁSOK 80%-A 50%
FELETTI TERMELÉSKIESÉST,
KÖZÜLÜK 24%, TELJES LEÁLLÁST
PROGNOSZTIZÁLT**

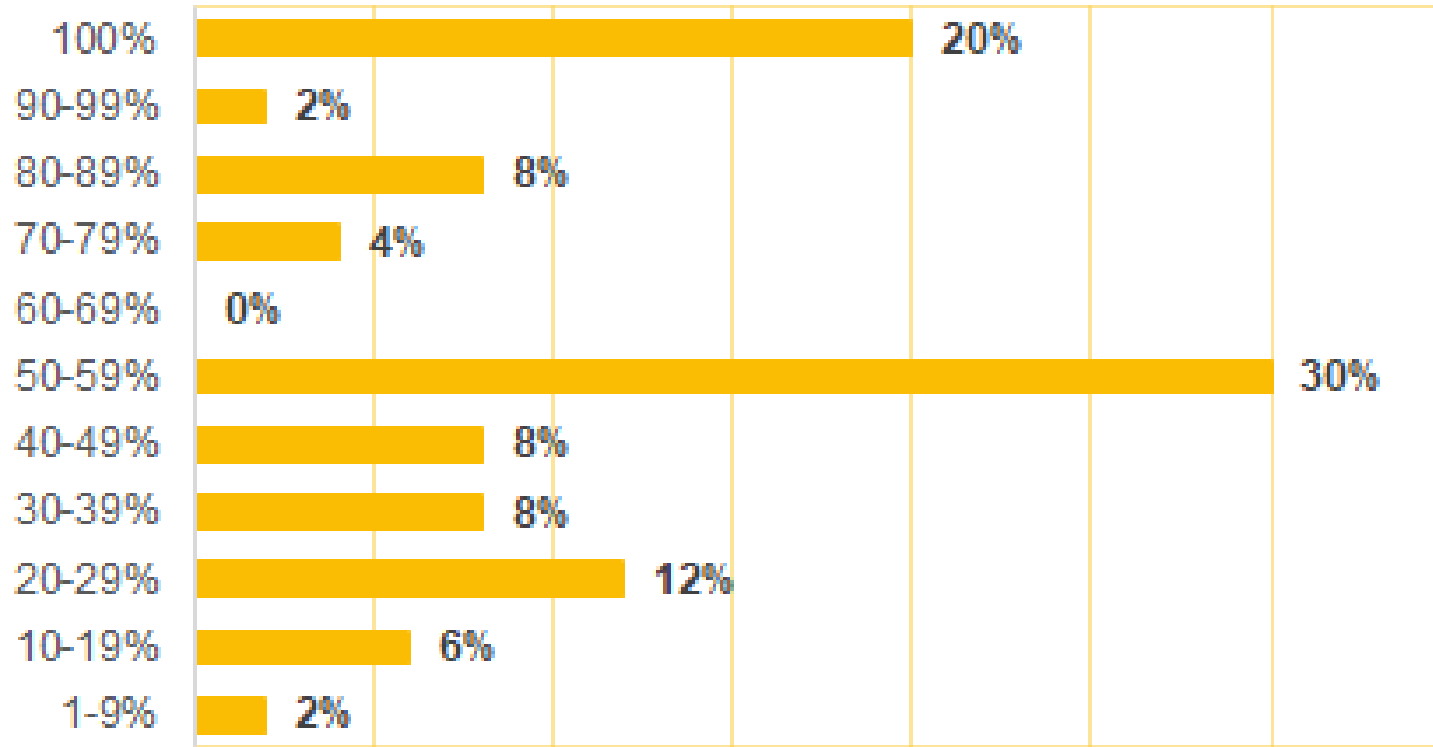
Várható csökkenés az **értékesítésben** (%) 66 válasz

11.

LEGFŐBB KÖVETKEZMÉNYEK (4).

Várható létszámcsökkenés (%) 75 válasz

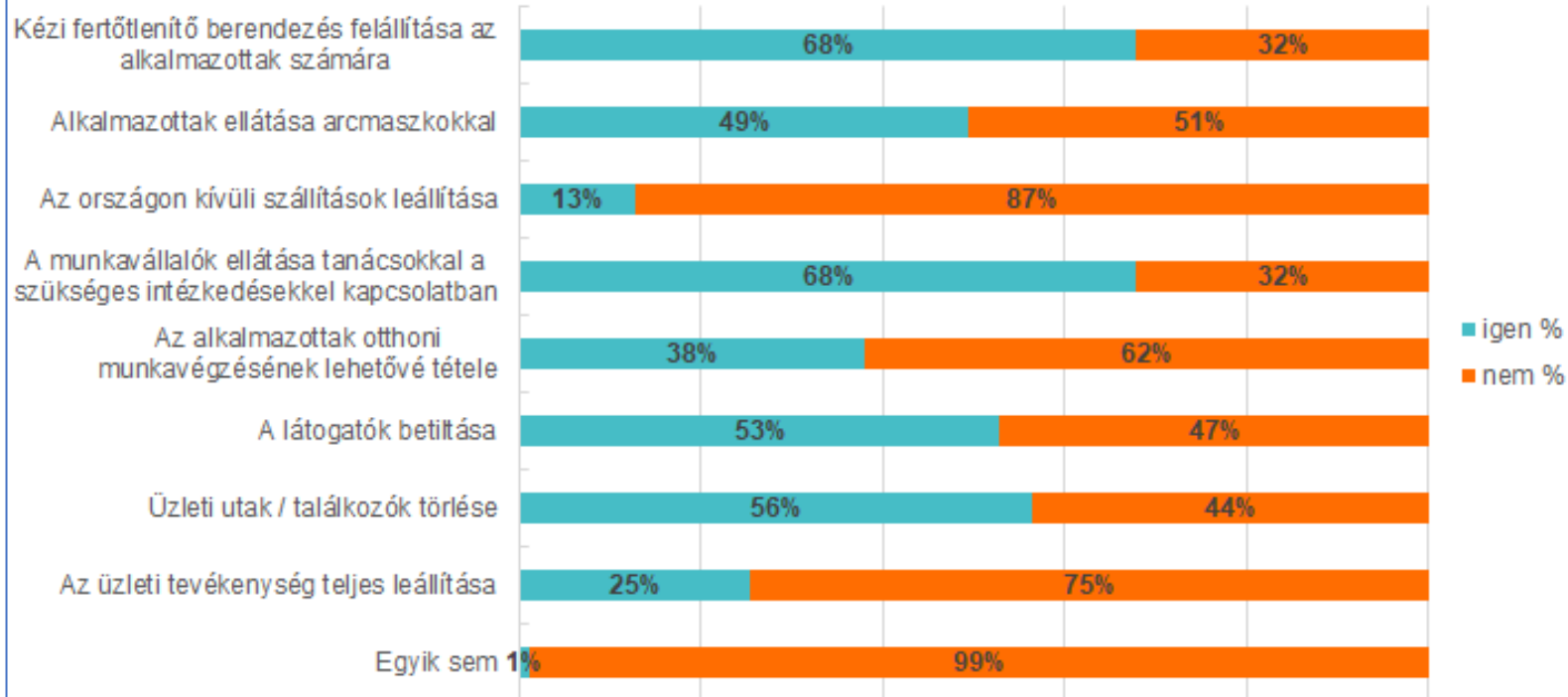

12.

**A VÁLLALKOZÁSOK 64%-A
50% FELETTI CSÖKKENTÉST,
KÖZÜLÜK 20%, TELJES
LÉTSZÁMLEÉPÍTÉST
JELZETT**

BELSŐ ÓVINTÉZKEDÉSEK

A vállalkozásoknál alkalmazott belső óvintézkedések

További válaszok:

- Otthon maradok.
- Védő felszerelés hiányában tanácsokkal tudjuk csak ellátni a munkavállalóinkat.
- Mindenki maradjon otthon.
- Egyszemélyes vállalkozás - higiénia, költségcsökkentés.
- Ózongenerátor használata fertőtlenítésre.
- Csak a legfontosabb esetekben fogadunk látogatót, ha az videókonferencián keresztül nem megoldható.
- 65 év feletti és iskoláskorú gyermekkel rendelkező dolgozók szabadságolása.
- Ima (nem viccből, teljes szívvel és reménnyel).
- Üzemterület folyamatos fertőtlenítése.

13.

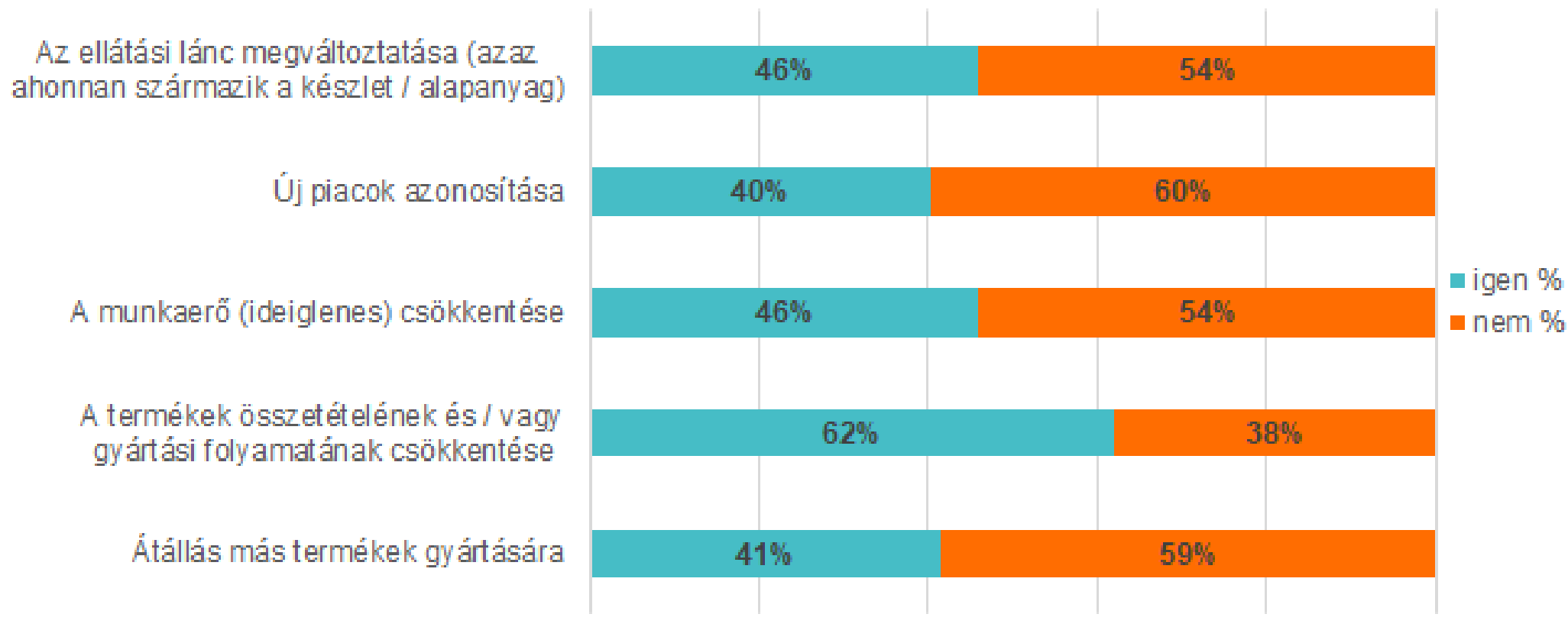
TMTE

„Koronavírus” felmérés 2020.03.

STRATÉGIAI INTÉZKEDÉSEK A VÁLLALATOKNÁL (1.)

Stratégiai intézkedések a koronavírus járvány enyhítésére

14.

TMTE

„Koronavírus” felmérés 2020.03.

STRATÉGIAI INTÉZKEDÉSEK A VÁLLALATOKNÁL (2.)

További válaszok:

- A munkaerő (ideiglenes) csökkentése, kizárólag szállodákat, éttermeket látunk el textíliával
- Online értékesítés bevezetése, ami azonban pénzügyi nehézségekbe ütközik.
- Átállás más termékek gyártására, szájmaszkok gyártása.
- Online értékesítés.
- Webshop fejlesztése, mint egyetlen lehetőség.
- Gépparkunk kizárólag zokni és sportszár gyártására alkalmas! Az alapanyag beszerzés korlátozott Olaszország, Lengyelország, de a Magyarországon vásárolt alapanyagok is külföldről érkeznek.

További válaszok:

- Kijárási tilalom.
- Vállalkozás szüneteltetés mivel ez a szakág nincs benne azon KATA-sok listájában, akik kapnak járulékfizetési kedvezményt.
- Csökkentett munkaidő.
- Egyelőre minden próbálkozásunk sikertelen volt. Új piacot szerezni jelen helyzetben lehetetlen.
- Új piacok azonosítása, szűkek a lehetőségeink ,15 éve 1 partnerrel dolgozunk.
- Egészségügyi védőmaszk gyártása.
- Irodai dolgozók otthoni munkavégzésének elősegítése.

15.

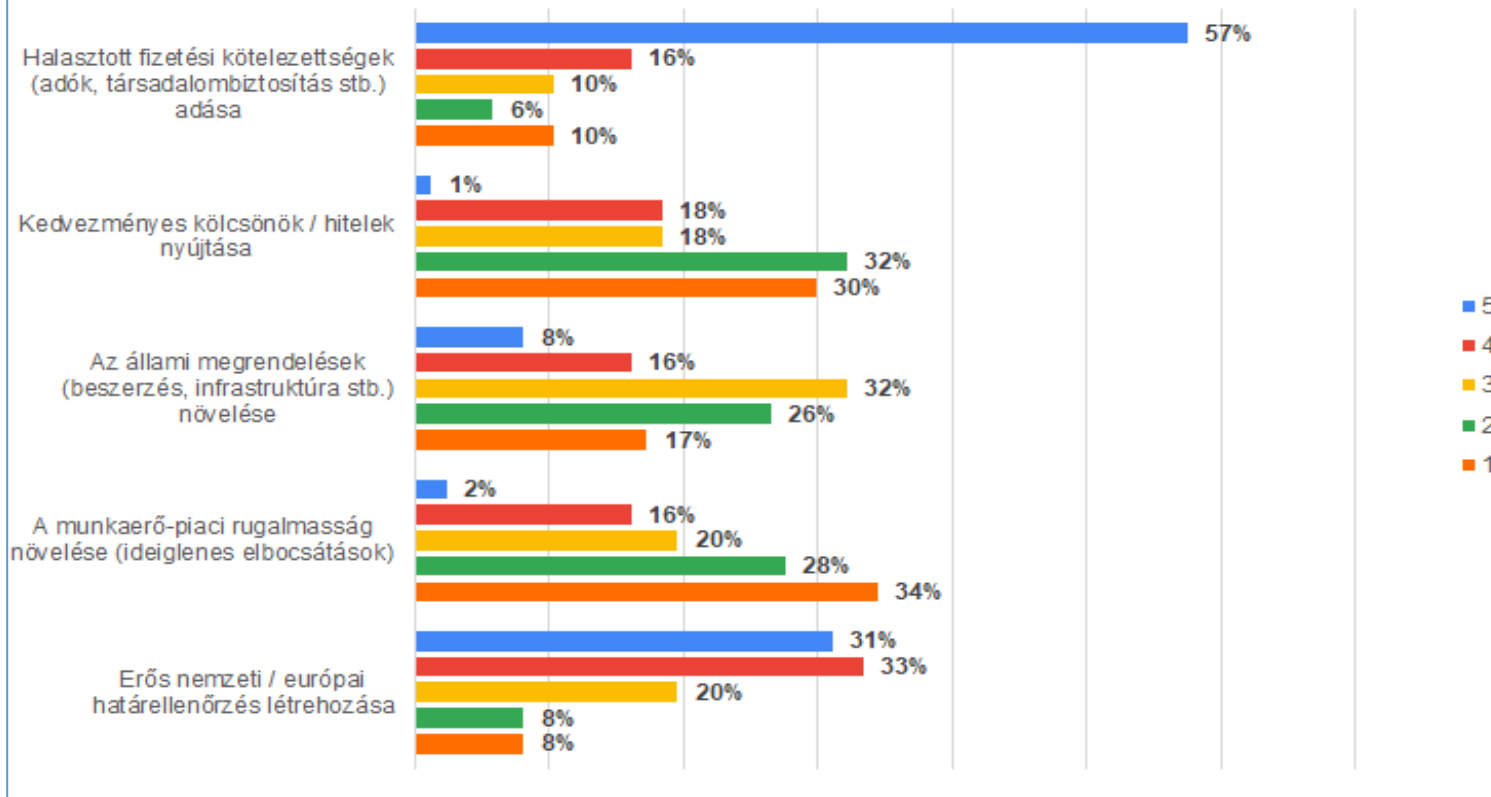
TMTE

„Koronavírus” felmérés 2020.03.

LEGFONTOSABB KÖZPONTI INTÉZKEDÉSEK

A vállalkozás számára legfontosabb központi intézkedések

5 (legfontosabb) – 1 (legkevésbé fontos)

5
Halasztott fizetési kötelezettségek (adók, TB. stb.) adása

4
Erős nemzeti / európai határellenőrzés létrehozása

3
Az állami megrendelések (beszerzés, infrastruktúra stb.) növelése

2
Munkaerő-piaci rugalmasság növelése (ideiglenes elbocsátások)

1
Kedvezményes kölcsönök / hitelek nyújtása

16.

EGYÉB MEGJEGYZÉSEK A KORONAVÍRUS-JÁRVÁNYNAK A VÁLLALATRA ÉS/VAGY AZ ÁGAZAT JÖVŐJÉRE GYAKOROLT HATÁSÁRA (1.)

Vállalkozásunkat a jelen helyzet nagyobb mértékben érinti, mint a turizmust. Ugyanis a turizmusnak szinte a jelenlegi állapotban vissza kell állnia, hogy megrendeléseket kapjunk, és ez valószínűleg egy év, vagy akár évek.

Egyelőre a termékeink jellege (divatáru), az olasz helyzet, s a felvevő piac leállása miatt a tevékenységünk teljesen leállt.

A gyárak, üzemek termelésének visszaállítása hazai gyártásra.(könnyűipar területére értve)

Egyszerűen nincs megrendelés, az emberek egy ideig nem erre fognak költeni

A meglévő textilipari cégeknél a gyártás összehangolása

VÁLLALKOZÁSUNK, SPECIÁLIS TERMÉKKÖRE MIATT, KÉNYTELENEK VAGYUNK TELJESEN SZÜNETELTETNI A GYÁRTÁST!

Kész a teljes nyári kollekció, rengeteg alapanyag beérkezett. A boltok sorra zárnak be, nulla a megrendelések száma

Nagy a baj!

Hatalmas segítség lenne a turizmus iparágra vonatkozóan bevezetett adókedvezmények és -mentesség bevezetése, vagy az ÁFA megszüntetése vagy csökkentése legalább a kritikus időszak alatt.

17.

TMTE

„Koronavírus” felmérés 2020.03.

EGYÉB MEGJEGYZÉSEK A KORONAVÍRUS-JÁRVÁNYNAK A VÁLLALATRA ÉS/VAGY AZ ÁGAZAT JÖVŐJÉRE GYAKOROLT HATÁSÁRA (2.)

A munkavállalók megtartásának segítése (járulékok eltörlése, állami pénzbeli segítség nyújtása).

További fejlesztések támogatása, külföldi piacra jutás segítése.

Nagy a baj!

Teljes leállás történt az értékesítésben. A vevőim most nem költenek az egyedi táskákra 30-50e forintokat, és egyhamar nem is fognak erre áldozni. Alkalmazottam van, üzlethelyiségem van, vállalkozó vagyok, és vevőm pedig 0 fő márc 10 óta.

Valós információk hiánya.

Most éppen egészségügyi maszkokat és ruházatot gyártunk, de a könnyűipar (Varrodák és a hozzákapcsolódó termelői háttér) nagyon háttérbe szorultak a támogatott iparágak sorában az utóbbi 15-20 évben. Ha a hazai belső termelést meglehetne támogatni, sok főként női munkaerő kerülne a munkaerő piacról a termelésbe. Lásd Lengyelország. Vissza kellene szorítani a ruhaipari termékek importálást és segíteni az exportra termelést.

A fő profilja a cégnek, a rendezvényeken történő árusítás. A járvány miatt, kieső forgalom a cég megszűnéséhez vezethet.

Még nem átlátható egészen.

Teljes bevételkiesés, bizonytalanság a kiadások kezelését és a munkavállalók megtartását illetően

Sok jót nem jósolok.

A kötött árú szezonális jellege miatt, az őszi megrendelések elmaradnak.

18.

TMTE

„Koronavírus” felmérés 2020.03.

EGYÉB MEGJEGYZÉSEK A KORONAVÍRUS-JÁRVÁNYNAK A VÁLLALATRA ÉS/VAGY AZ ÁGAZAT JÖVŐJÉRE GYAKOROLT HATÁSÁRA (3.)

Az állami megrendelések/pályázatok esetében szabályozni kellene, hogy ami Magyarországon belül legyártható (magyarországi adóilletőségű és foglalkoztató cégek esetében), azt kötelezően idehaza kellene beszerezni. Érthető, hogy az árverseny Kínába meg Indiába visz ki mindent, de a hazai kkv-k a "hatalmas" nyereségüket nagy százalékban itthon is költik el.

Közúti fuvarozás leállítása nagy gondot jelentene

Az alábbi nehézségeket látjuk a kialakult helyzet kapcsán:

- Az alapanyag ellátás napról napra nehezedik, mivel az összes cipőipari alapanyag Olaszországból és Spanyolországból érkezne.
- A cipő iránti kereslet drasztikusan csökken, mivel mindenki az alapvető fogyasztási cikkeket vásárolja.
- Normál esetben januártól áprilisig tart az értékesítés. Viszont most az ügynökök mozgása korlátozott, így az félbeszakadt.
- Az idősebbek és akik tartanak a vírustól már nem vállalják a munkát, sok esetben a legjobb alkalmazottaink nem jönnek.
- Állami segítség nélkül munkahelyeket kell megszüntetnünk, vagy rosszabb esetben fel kell számolnunk a céget.

Hatalmas segítség lenne a KATA befizetés eltörlése a veszélyhelyzet idejére, hiszen amíg nincs termelés, nincs bevétel, nagyon megterhelő az adók fizetése is.

A textilipar évek óta megrendelés hiánnyal küzd és erre a mostani sajnálatos helyzet csak ráerősít!

Jelenleg cégünk 100% -ban leállította termelését, mivel nincsenek megrendeléseink. Üzletünkben zoknit jelenleg senki nem vásárol, a sportszárak megrendelését visszamondták. Sajnos fel kell készülnünk arra, ha elmúlik a veszély akkor sem az lesz az elsődleges szempont, hogy zoknit vásárolnak, hiszen sokan felélik tartalékaikat és az élelmiszer, a rezsi kifizetése lesz az elsődleges. Nagy valószínűséggel alkalmazottakat nem tudjuk megtartani. A jelenlegi helyzetben kifizetjük bérüket és járulékokat, de mivel nincs a cégnek bevétele így ez nagy gondot jelent.

TMTE

„Koronavírus” felmérés 2020.03.

EGYÉB MEGJEGYZÉSEK A KORONAVÍRUS-JÁRVÁNYNAK A VÁLLALATRA ÉS/VAGY AZ ÁGAZAT JÖVŐJÉRE GYAKOROLT HATÁSÁRA (4.)

Járulékok csökkentése

A kultúra háttér kiszolgálója. Teljes visszaesés. KATA-s vállalkozóként bevétel nincs. Szeretném, ha a KATA fizetést felfüggesztenék.

Vállalkozásunknak a koronavírus nagy hatással van. A rendelések, gyártásokhoz szükséges alap és kellék anyag be nem szállítása vevőinktől február közepe óta termelés kiesés alakult ki. Vállalkozásunk munka vállalóinak nem tudjuk biztosítani megfelelően a munka ellátását. Bérüket fizetnem kell a kiesett időre is. Február közepe óta kiesett árbevétel, ami nagyság rendileg havi szinten 40 millió Ft nagy likviditási problémát okoz a cégnek. Ehhez a kormány segítsége kellene: járulék, adók és munkahely megőrző, megtartás pénzbeli támogatása. Ha a kormánytól nem kapunk bármilyen segítséget cégünk rövid időn belül bezárhat és 80 ember munkanélkülivé válik.

Munkavállalóinak cégünkönél 15-20 éve dolgoznak. Ha el kell őket bocsájtani a családoknak megélhetési gondjai lesznek. Kérem a kormányt, hogy a könnyűipari vállalkozásoknak valami formában segítséget nyújtson.

Siralmas a helyzet.

A dolgozók elbocsátása nem lehet cél, mert az iparág így is létszámhiánnyal küszködik. Legfontosabb lenne a munkahelyek megtartása, a dolgozók juttatásainak kifizetéséhez kapott állami segítség legalább az alpbérek vagy azok min. 80%-a erejéig. A járulék és adó fizetési kötelezettségek halasztása nem elég, mert üzemi leállás esetén nincs árbevétel, így hónapok múlva sem lesz a vállalkozásnak pénze. Ezért a járulék és adó fizetési kötelezettségek átmeneti elengedésére lenne szükség.

A meglévő export rendelések félresöprése és nem teljesítése nem lehet cél, mert ez vevő veszteséssel járhat a jövőre nézve. Az átmeneti alapanyag hiánnyal küzdőknek jó megoldás lehet az állami megrendelések növelése, de ez ne legyen felső utasítás jellegű.

20.

TMTE

„Koronavírus” felmérés 2020.03.

EGYÉB MEGJEGYZÉSEK A KORONAVÍRUS-JÁRVÁNYNAK A VÁLLALATRA ÉS/VAGY AZ ÁGAZAT JÖVŐJÉRE GYAKOROLT HATÁSÁRA (5.)

Remélem, megússzuk a csődöt.

Találgatni nem szeretnék, még sajnós, az elején vagyunk. Az előző válságot is átvészeltém. Remélem, ezt is sikerül. Ez az év nagyon nehéz lesz, mert bizonytalanságban élünk. Jelentős visszaesés lesz szerintem a textiliparban.

Alkalmi ruha kereskedéssel foglalkozom, mivel a rendezvényeket betiltották, így a piaci igény a termékkörökre jelentősen csökken. Már középtávon (2-4 hónap) is ez jelentős bevételkiesést okoz, ami a teljes tevékenység és vállalkozás beszüntetésével járhat. Az idei évben akartam saját márka gyártását is bevezetni, de a bizonytalan piaci helyzet miatt ez elmarad.

Szerintem ez megadja a kegyelemdőfést a hazai ruhaiparnak. Nagyon kevesen fognak talpon maradni.

Olaszországi alapanyagból, bérmunka jelleggel Franciaországba dolgozunk. Ez a két ország nagyban érintett a járvány miatt, így teljesen lehetetlen a termelés folytatása. Mivel nem a nagy hozzáadott értékű iparágról (kötöttáru gyártás) beszélünk, így a leállás a teljes munkaerő elbocsájtását vonja maga után. Mivel sok az iskoláskorú gyermekkel rendelkező munkaerő így ők már az első körben otthonmaradásra kényszerültek (szabadság formájában) ami csak bizonyos ideig tartható. Továbbá a 65 év feletti dolgozók is jól érthető okokból otthon maradás mellett döntöttek, így ők is szabadságon vannak. Így a megmaradt munkavállalóinkat is kénytelenek voltunk szabadságra küldeni. Az előbb felsoroltak miatt a cég jövője elég bizonytalan és a kiadható szabadságokig tudjuk csak megfinanszírozni a működésünket. Utána kénytelenek leszünk elbocsájtani a munkavállalóinkat. A partnereink bizakodóak, hogy a járvány elmúltával továbbra is dolgoznának velünk, de ha az elbocsájtás megtörténik, akkor már nincs vissza út, újra összeszedni az embereket már nem lehet. Ezért nagy szükség lenne a Kormány támogatására.

21.

TMTE

„Koronavírus” felmérés 2020.03.

EGYÉB MEGJEGYZÉSEK A KORONAVÍRUS-JÁRVÁNYNAK A VÁLLALATRA ÉS/VAGY AZ ÁGAZAT JÖVŐJÉRE GYAKOROLT HATÁSÁRA (6.)

Belső piacok megvédése

Nyilván a probléma gyűrűzik. Más iparágak elbocsájtott dolgozói ha átmenetileg is, de nehéz anyagi helyzet miatt nem fognak ruhát vásárolni. Vagy lehet, hogy a nagyobb adóterheket viselő magyar gyártók termékei nem lesznek versenyképesek a távolkeleti, török termékekkel szemben és a lakosság figyelmen kívül hagyja a nemzeti összefogást, ugyanis árérzékeny lesz.

Köszönet a kezdeményezésért

Attól félek vállalkozásunk nem éli túl ezt a helyzetet. Az állandó megrendelőink sem ígérnek semmit.

Sajnos, a hatása kiszámítható, teljes csőd

Nincs megrendelő

A ruházati termékek hazai gyártásának elősegítése és nem behozatala. Munkaerőt tarthatnánk meg és nem kifelé fizetnénk az importért.

Azonnali közvetlen pénzügyi segítség, támogatás, adó, járulék elengedés. Munkába járás költségeinek állam általi átvállalása.

A járvány legrosszabb velejárója a bizonytalanság. Könnyűiparra gyakorolt hatása több fronton jelentkezik. Egyrésztől bizonytalanná váltak a partneri megrendelések, másrésztől a munkavállalói állományi létszámunk. Az iskolák és óvodák bezárása miatt a munkavállalók nehezen tudják megoldani gyermekeik felügyeletét, emellett félnek, hogy elkapják a vírust, viszont a munkahelyükre szükségük van. Munkáltatóként kiemelten fontosnak tartjuk a folyamatos kommunikációt munkavállalóinkkal. A könnyűipar régóta nehezített pálya az utánpótlás hiánya és a bér munkadíjak bebetonozása miatt és sajnos a koronavírus sem fog kedvezni az iparágaknak.

22.

TMTE

„Koronavírus” felmérés 2020.03.

AZ ÁGAZAT JAVASLATAI A VÁLSÁGBÓL VALÓ KILÁBALÁSHOZ

Bértámogatás a munkaerő megtartásához

Halasztott fizetési kötelezettségek (adók, TB. stb.) adása

Kedvezményes kölcsönök / hitelek nyújtása

Munkaerő-piaci rugalmasság növelése

ÁFA-csökkentés, munkáltatói terhek csökkentése

Az állami megrendelések növelése

Közbeszerzéseknél, multinacionális láncoknál hazai termékek arányának előírása

Külpiacra lépés támogatása

Hazai alapanyaggyártás részbeni visszaállítása

23.

TMTE

„Koronavírus” felmérés 2020.03.